

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
"Менеджмент" кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ
MUS 3301 "ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні
6B041101--"Мемлекеттік және жергілікті басқару" білім беру бағдарламасы

Алматы 2025 ж.

Құрастырушы:

э.ғ.д.Абралиев О.А.
"Менеджмент" кафедрасының
профессоры

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару " пәні бойынша
қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік
ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды

" 22" 10 2025 ж., хаттама №5

Кіріспе

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні 6 В 0 4 1 0 1 - "Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы 3 курс студенттері үшін оқытылады: 01.09.2025-15.12.2025 аралығында. "ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні білім беру бағдарламасының оқу жоспары бойынша бейіндік пәндерге жатады.

Пәннің мақсаты: студенттерге мемлекеттік органдарындағы кадр жұмысы жүйесінің мәселелері бойынша теориялық білімді, практикалық дағдыларды жүйелі қалыптастыру. Жинақтаған теориялық және практикалық білімдерінің қорытындысы **емтихан жазбаша дәстүрлі – Univer АЖ-да өткізіледі** (Емтихан сессиясы **18.12.2025-30.12.2025**)

Емтихан онлайн форматта өткізіледі. Емтихан тапсыру кезінде қойылған сұрақтарға толық жазбаша жауап беру қажет.

Емтиханды тапсыру кезінде студенттер білуі тиіс:

- жергілікті басқарудың теориялық негіздерін, оның ұйымдық құрылымы мен функционалдық салаларын білу;
- халық билігінің теориясының, тікелей демократия институтының, өзін-өзі басқарудың негізгі ұғымдарын білу;
- Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқарудың нормативтік-құқықтық және заңнамалық негіздерін білу.
- жергілікті өзін-өзі басқару саласындағы болашақ маман, оның қазіргі кезеңдегі тиімділігін бағалау тұрғысынан өз пікірін білдіру;
- жергілікті билік және басқару органдарында шешім дайындау және қабылдау; алынған білімді өзінің демократиялық қоғамдық, кәсіби немесе ғылыми ұстанымын дәлелдеу үшін қолдану;
- қазіргі заманғы жергілікті өзін-өзі басқарудың негізгі мәселелерін және оларды шешу жолдарын

Сұрақтар құрастырылатын тақырыптар:

1. Қазақстан Республикасында жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың ғылыми негіздері
2. ҚР жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың заңнамалық жағдайы
3. Дамыған елдердегі жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың заманауи әдістері
4. Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту үрдістері мен пайымы
5. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың негізгі қағидаттары
6. Жергілікті өзін-өзі басқаруды ұйымдастырудың ерекшеліктері
7. Ауылдық округтердегі жергілікті өзін-өзі басқару органдары
8. Мәслихаттардың жергілікті өзін-өзі басқарудағы маңызы
9. Жергілікті өзін-өзі басқару органдарының жауапкершілігі
10. Қалалардағы жергілікті өзін-өзі басқару органдары атқаратын қызметтерінің маңызы
11. Қазақстан Республикасында аймақтырындағы жергілікті өзін-өзі басқарудың территориялық ерекшеліктері
12. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқарудағы кадрлар және олардың біліктілігін арттыру
13. Жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың экономикалық механизмдері
14. Жергілікті басқару және өзін-өзі басқаруды цифрландыру
15. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқарудың басым бағыттары

"ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару" пәні бойынша емтиханның бағдарламалық сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасында жергілікті басқару пәннің мақсаты мен міндеті
2. ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару
3. Дамыған елдердегі жергілікті басқару
4. Өзін-өзі басқарудың ғылыми негіздері
5. ҚР жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың заңнамалық жағдайы
6. Өзін-өзі басқарудың заманауи әдістері
7. Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту үрдістері мен пайымы
8. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың негізгі қағидаттары
9. Жергілікті өзін-өзі басқаруды ұйымдастырудың ерекшеліктері
10. Ауылдық округтердегі жергілікті өзін-өзі басқару органдары
11. Мәслихаттардың жергілікті өзін-өзі басқарудағы маңызы
12. Жергілікті өзін-өзі басқару органдарының жауапкершілігі
13. Қалалардағы жергілікті өзін-өзі басқару органдары атқаратын қызметтерінің маңызы
14. Қазақстан Республикасында аймақтырындағы жергілікті өзін-өзі басқарудың территориялық ерекшеліктері

15. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқарудағы кадрлар
16. Жергілікті өзін-өзі басқарудағы кадрлар біліктілігін арттыру
17. Жергілікті басқару және өзін-өзі басқарудың экономикалық механизмдері
18. Жергілікті басқару және өзін-өзі басқаруды цифрландыру
19. Қазақстан Республикасында жергілікті өзін-өзі басқарудың басым бағыттары
20. Мәслихаттардың жергілікті өзін-өзі басқарудағы маңызы
21. Жергілікті мәслихаттардың жұмысының тиімділігін арттыру бағыттары
22. Жергілікті басқару мен өзін-өзі басқаруды ұйымдастырудың ерекшеліктері
23. ҚР ауылдық мекендерде өзін-өзі басқаруды ұйымдастыру
24. Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамытудың негізгі аспектілері
25. Жергілікті өзін-өзі басқарудың мәселелері
26. Ауылдық әкімдерді сайлаудың ерекшеліктері
27. Жергілікті өзін-өзі басқаруға тұрғындарды қатыстыру мәселелері
28. Елді мекендердегі жергілікті өзін-өзі басқару
29. Аудан әкімдерін сайлау ерекшеліктері
30. Жергілікті өзін-өзі басқаруды жетілдіру
32. ЕО елдеріндегі жергілікті өзін-өзі басқару
33. Аудандарда жергілікті өзін-өзі басқару органдары атқаратын қызметтері
34. Шетелдердегі жергілікті өзін-өзі басқару
35. Өзін-өзі басқаруды ұйымдары
36. Жергілікті өзін-өзі басқарудың тиімділігі
37. Аудан мәслихаттары жұмысының тиімділігі
38. Шекаралас елді мекендердегі жергілікті өзін-өзі басқару

БАҒАЛАУ САЯСАТЫ ВАК/MAG/DOC СТАНДАРТЫ ЕМТИХАН: ЖАЗБАША

Емтихан жұмыстары 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін максимум 100 ұпай, оның ішінде бірінші сұраққа 30 ұпай, екінші сұраққа 30 ұпай, үшінші сұраққа 40 ұпай.

Критерийлер 30 б 40 б	"Өте жақсы" 25-30% 33-40%	"Жақсы" 19-24% 24-432%	"Қанағаттаналық" 14-18% 19-23%	"Қанағаттанарлықсыз" 0-13% 0-18%
ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару теориялар мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару теорияларды терең түсіну. Негізгі дереккөздерге релеванттық және сәйкес сілтемелер (дәйексөздер) берілген	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару теорияларды түсіну. Негізгі дереккөздерге сілтемелер (дәйексөздер) берілген..	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару концепциялары туралы шектеулі түсінік. Негізгі дереккөздерге шектеулі сілтемелер (дәйексөздер) берілген	Теорияларды, бағдарлама концепцияларын үстірт түсіну/түсінбеу. Негізгі дереккөздерге сәйкес сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.
ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару қалыптастыру мен жүзеге асырудың негізгі мәселелерін білу	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару негізгі ұғымдарын жақсы байланыстырады. Эмпирикалық зерттеу талдауының дәлелдерімен дәлелдерді тамаша негіздеу.	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару байланыстырады. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерімен дәлелдерді қолдайды.	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару арасындағы шектеулі байланыс. Эмпирикалық зерттеу дәлелдемелерін шектеулі пайдалану.	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару ұғымдары арасында байланыс аз немесе мүлдем жоқ. Эмпирикалық зерттеулерді аз пайдаланады немесе мүлдем қолданбайды.
Саяси ұсынысы немесе практикалық ұсыныстар/ұсынымдар	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару тиімділігін арттыру бойынша сауатты саяси және/немесе практикалық ұсыныстарды ұсынады.	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару тиімділігін арттыру бойынша кейбір саяси және/немесе практикалық ұсыныстарды ұсынады.	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару және практикалық кеңес. Ұсыныстар маңызды емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	ҚР жергілікті басқару мен өзін-өзі басқару практикалық кеңестер аз немесе жоқ немесе өте төмен сапалы кеңес.

НЕГІЗГІ ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Қасым-Жомарт Тоқаев "Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті мәселелер және оның түбегейлі цифрлық өзгерістер арқылы шешу"-Астана, 2025, 8 қыркүйек
2. Аврамчикова Н. Т., Рожнов И.П. Эффективное государственное и муниципальное управление М.: Юрайт, 2025. — 167 с.
3. Амирханова Ф.С., Вереникин А.О., Вереникина А.Ю. Управленческая экономика- М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2025.- 560 с
4. Васильева В.М., Колеснева Е.А., Иншаков И.А. Государственная политика и управление-М.: Юрайт, 2025.-442 с.
5. Глазьев С.Ю., Бодрунов С.Д. Современное государственное управление-М.: Ленанд, 2025.-608 с.
6. Жатқанбаев Е.Б., Бимендиева Л.А., Даулиева Ғ.Р. және басқалар Экономикалық теория-Алматы: Қазақ университеті, 2025.-472 б.
7. Жатқанбаев Е.Б., Смағұлова Ғ.С. Экономиканы мемлекеттік реттеу- Алматы: Қазақ университеті, 2023.- 284 б.
8. Купряшин, Г. Л. Основы государственного и муниципального управления – М.: Юрайт, 2025. - 582 с
9. Оқу бизнес-кейстерінің жинағы -Алматы: Үш қиян, 2025.-436 б.
10. Омарова З.К., Скрынченко Б.Л. Принятие и исполнение государственных решений-М.: Дашков и К, 2024-216 с.
11. Сансызбаева Ғ.Н., Абралиев О.А., Аширбекова Л.Ж. және басқалар Әлеуметтік саланы мемлекеттік реттеу.- Алматы: Қазақ университеті, 2024.-310 б.
12. Соловьев А.И. Принятие и исполнение государственных решений-М.: Аспект Пресс, 2024-423 с.
13. Суслова И.П. Сборник кейсов и практических заданий по управленческим дисциплинам для направления «Менеджмент» - М.: МГУ имени М. В. Ломоносова, 2024. - 92 с.
14. Филинов-Чернышев, Н. Б. Разработка и принятие управленческих решений – М.: Юрайт, 2023. -338 с.

Қосымша әдебиеттер:

- Одегов Ю.Г., Кармашов С.А., Лабаджян М.Г. Кадровая политика и кадровое планирование -М.: Юрайт, 2020-202 с.
2. Оксфорд экономика сөздігі = A Dictionary of Economics (Oxford Quick Reference) : сөздік -Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 606 б.
 3. Уилтон, Ник. HR-менеджментке кіріспе = An Introduction to Human Resource Management - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019. — 531 б.
 4. Р. У. Гриффин Менеджмент = Management - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018 - 766 б.
 5. Д.Гэмбл, М.Питереф, В.Томпсон Стратегиялық менеджмент негіздері: бәсекелік артықшылыққа ұмытылу = Essentials of Strategic Management the Quest for Competitive Advantage -Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 534 б.
 6. Шиллинг, Мелисса А.Технологиялық инновациялардағы стратегиялық менеджмент = Strategic Management Technological Innovation - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 378 б.
 7. О'Лири, Зина. Зерттеу жобасын жүргізу: негізгі нұсқаулық : монография - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2020 - 470 б.
 8. Шваб, Клаус.Төртінші индустриялық революция = The Fourth Industrial Revolution : [монография] - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018- 198 б.

Интернет-ресурстар:

1. URL : <https://urait.ru/bcode/567981>
2. URL: <https://urait.ru/bcode/534074>
3. URL : <https://urait.ru/bcode/567981>
4. URL: <https://urait.ru/bcode/510647>
5. URL: <https://urait.ru/bcode/511109>

Зерттеушілік инфрақұрылымы:

Дәріс залы - 218 аулитория
Практика 229 аудитория